

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060302

DOM
2021-04-16
Stockholm

Mål nr
F 3144-20

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-03-05 i mål nr F 3247-17,
se bilaga A

PARTER

Klagande

B J

Motparter

1. E F
2. A G
3. A I
4. M I
5. T I
6. G I M I
7. F K
8. E K
9. I S

SAKEN

Anläggningsförrättning berörande fastigheterna C, D, E m.fl. i Vimmerby kommun
(lantmäterimyndighetens ärendenr H12577)

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom bestämmer Mark- och
miljööverdomstolen att andelstalet för fastigheten D i A
ska vara 3 059.

Det ankommer på lantmäterimyndigheten att föra in ändringarna i förrättningsakten.

Dok.Id 1681633

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

BAKGRUND

Vid lantmäteriförrättning enligt anläggningslagen (1973:1149) beslutade lantmäteri-myndigheten den 28 juni 2017 dels om nybildning av gemensamhetsanläggning för en skogsbilväg B, dels om omprövning av gemensamhetsanläggningen A.

Gemensamhetsanläggningen A, dåvarande Fiefalls vägsamfällighet, bildades 1956 vid förrättning enligt lagen (1939:608) om enskilda vägar, EVL.

Lantmäterimyndighetens beslut den 28 juni 2017 innebar omprövning i sin helhet av beslutet enligt EVL från 1956 avseende A. Lantmäterimyndigheten beslutade då även om andelstal för fördelning av kostnaderna för utförande och drift av A respektive B. Fastigheten D åsattes ett andelstal om 4 921, av totalt 32 794, i gemensamhetsanläggningen A. Av de 4 921 andelarna baserades 2 793 andelar på ”utfart från permanentbostad”.

M I och A I yrkade vid mark- och miljödomstolen att den del av andelstalet för fastigheten D i A som baserades på utfart från permanentbostad skulle tas bort. De anförde att bostadsbyggnaden på D var otjänlig som bostad. Domstolen bedömde att bostadsbyggnaden inte kunde användas för bostadsändamål men ansåg att byggelsen kunde antas kräva viss tillsyn vilken domstolen uppskattade till 1/20 av den trafik som alstras från en bebodd permanent-bostad, varför den del av andelstalet för D som baseras på bostadsbebyggelsen på fastigheten reducerades från 2 793 till $140 (2\,793 / 20 = 140)$ och andelstalet för D i A reducerades därför till $2\,268 (4\,921 - 2\,793 + 140)$.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B J har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska bestämma andelstalet för fastigheten D i gemensamhetsanläggningen A till 4 921.

A I och M I har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

I S har anfört att hon inte har något ytterligare att tillföra ärendet.

Övriga motparter har fått tillfälle att yttra sig men har inte avhörtts.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B J har anfört i huvudsak följande. På fastigheten D finns två bostadshus. År 2017 var båda dessa hus i dåligt och ej beboeligt skick. Med början våren 2018 har ett av husen rustats upp och har nu modern standard. Från och med sommaren 2019 används det upprustade huset. Trafiken till och från detta hus har ökat väsentligt.

A I och M I har anfört i huvudsak följande. Den av B J omtalade stugan var färdigställd vid halvårsskiftet 2019 och ska naturligtvis ingå i andelstalet för D efter att förrättningen vunnit laga kraft. Stugan är ett fritidshus och blir förelagd styrelsen för beslut om andelstal. Intill ikraftträdandet ingår D i andelstal för A enligt frivilligt avtal från årsmötet 2009.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Inledningsvis konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att prövningen ska göras med utgångspunkt från nu rådande förhållanden.

Kostnaderna för utförande av en gemensamhetsanläggning fördelas via andelstal efter vad som är skäligt med hänsyn främst till den nytta fastigheten har av anläggningen. En anläggnings driftskostnader fördelas efter vad som är skäligt med hänsyn främst till omfattningen av fastighetens användning av anläggningen. Detta framgår av 15 § anläggningslagen.

När det gäller en fastighets beräknade användning av anläggningen ska hänsyn inte tas till ett mer eller mindre tillfälligt eller personligt begagnande av anläggningen utan endast till stadigvarande förhållanden som hänger samman med fastighetens utnyttjande för sitt ändamål. Fördelningsnormen ger också utrymme att beakta andra faktorer än den beräknade användningen av anläggningen. Att i viss mån olika normer gäller för fördelningen av utförandekostnader respektive driftskostnader hindrar inte att samma andelstal fastställs för de olika slagen av kostnader. (Jfr prop. 1973:160 s. 215.)

I praktiken bestäms andelstalen oftast schablonmässigt i mer omfattande anläggningar. Detta görs inte minst med hänsyn till kostnaderna för förrättningen och de besvär det innebär för förvaltningen av gemensamhetsanläggningen i framtiden om andelstalen är alltför individuellt bestämda eller differentierade.

Den metod som i praxis används vid bestämning av andelstal för drift av vägar är den s.k. tonkilometermetoden (Lantmäteriets rekommendationer 2010-08-18, dnr 401/2010-2025). Enligt denna bestäms andelstalet för drift och underhåll för väg som en produkt av trafikmängden från fastigheten och utnyttjad väglängd. För fastigheter med fritids- och permanentbostäder finns schablonvärden som tillämpas generellt. Schablonvärdet är 2 100 för utfart från permanentbostad och 700 för utfart från fritidsbostad med normalt utnyttjande.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att mark- och miljödomstolen endast tog hänsyn till ett bostadshus på fastigheten D vid bestämmande av fastighetens andelstal i A. Av lantmäterimyndighetens förrättningskarta framgår dock att det finns två bostadshus på fastigheten. B Js uppgift om att ett av husen på fastigheten D under år 2019 rustats upp har vidgåtts av fastighetsägarna A I och M I som uppgett att det används som fritidsbostad.

Mark- och miljööverdomstolen anser att bostadshuset ska beaktas vid omprövningen av gemensamhetsanläggningen. Fastighetsägarna har angett att huset används som fritidsbostad och detta har inte ifrågasatts. Mark- och miljööverdomstolen anser därför att det andelstal som anges i Lantmäteriets rekommendationer för utfart från fritidsbostad (normalt utnyttjande), 700 ton per enhet, ska användas vid beräkningen av

andelstal för bostadsbebyggelsen på D i A. I stället för 140 som mark- och miljödomstolen bestämt ska den del av andelstalet som baseras på bostadsbebyggelsen på fastigheten vara 931 (700 x 1,33 km). Andelstalet för fastigheten D i A ska därför bestämmas till 3 059 i stället för 2 268.

Vid förändringar som innebär att bostaden kommer att bebos permanent eller om bostaden upphör att vara bostad kan styrelsen ändra andelstalet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Lars Olsson, referent, tekniska rådet Karina Liljeroos och hovrättsassessorn Sanna Ordenius.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Rebecka Jungstedt.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
4:5

DOM
2020-03-05
meddelad i
Växjö

Mål nr F 3247-17

PARTER

Klagande och motparter

1. A I

2. M I

3. H F

4. K K

5. T S (även ombud för 3-4)

Motparter

1. I A

2. K A

3. Y A

4. C B

5. J-P B

6. B E T E

7. J E

8. E F

9. A G

10. G I M I

11. T I

12. B J

13. L-G J

14. S H J

15. F K

16. E K

17. A J

18. Linköpings Stifts Prästlönefond
c/o Egendomsnämnden
Box 1367
581 13 Linköping

19. P M

20. G I S

21. I S

22. C T

23. K T

24. Östra Smålands Missionsförening
c/o A K

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lantmäteriets beslut om andelstal respektive beslut om fördelning av förrättningskostnader meddelade den 28 juni 2017 i ärende nr H12577, se bilaga 1

SAKEN

Anläggningsförrättning berörande C, D, E m.fl. fastigheter i Vimmerby kommun

DOMSLUT

1. Med delvis bifall till T S', K Ks och H Fs överklagande ändrar mark- och miljödomstolen Lantmäteriets beslut om fördelning av förrättningskostnader på så sätt att detta beslut ska ha följande lydelse:

Förrättningskostnaderna ska fördelas mellan delägarna i A och B enligt följande:

Ett *fast belopp* om 1 250 kronor per fastighet med andelstal i A enligt andelstalslängd, aktbilaga AN1.

Ett *fast belopp* om 1 250 kronor per fastighet med andelstal i B enligt andelstalslängd, aktbilaga AN2.

Resterande förrättningskostnad ska fördelas med 1/5 till deltagande fastigheter i A, som ett *tilläggsbelopp*, som står i direkt proportion till deltagande fastighets andelstal i gemensamhetsanläggningen i enlighet med andelstalslängd, aktbilaga AN1.

Resterande förrättningskostnad ska fördelas med 4/5 till deltagande fastigheter i B, som ett *tilläggsbelopp*, som står i direkt proportion till deltagande fastighets andelstal i gemensamhetsanläggningen i enlighet med andelstalslängd, aktbilaga AN2.

2. Med delvis bifall till M Is och A Is överklagande, såvitt det avser yrkandet om att den del av andelstalet för fastigheten D i A som baseras på utfart från permanentbostad, 2 793 andelar, ska tas bort, beslutar domstolen att andelstalet för fastigheten D i A ska reduceras med 2 653 andelar och att fastighetens andelstal i A därmed ska vara 2 268.

 3. Mark- och miljödomstolen avslår M Is och A Is överklagande såvitt avser yrkandet att andelstalen för fastigheterna F och G i A respektive B ska reduceras.
-

BAKGRUND

BJ (ägare till E) ansökte i augusti 2012 om lantmäteri-förrättning dels för inrättande av en gemensamhetsanläggning omfattande befintlig skogsbilväg (Movägen) och dels för omprövning av den befintliga gemensamhets-anläggningen A vilken består av utfartsväg från Fiefall till den allmänna vägen, riksväg 40.

Movägen sträcker sig från norra ändpunkten av den väg som ingår i A och fram till den allmänna vägen 812.

A, dåvarande Fiefalls vägsamfällighet, bildades 1956 vid förrättning enligt lagen (1939:608) om enskilda vägar, EVL, (akt 08-RUK-295).

Genom anläggningsbeslut, meddelat den 8 september 2015, beslutade Lantmäteriet (LM) att inrätta gemensamhetsanläggningen B bestående av den befintliga skogsbilvägen, Movägen, med en omfattning enligt ovan. Anläggningsbeslutet meddelades som s.k. preliminärfråga, dvs. med förordnande om att beslutet får överklagas särskilt. Enligt anläggningsbeslutet deltar fastigheterna X, C-H, I-L, M-N, O, P, Q, R, S, T och U i den nybildade gemensamhetsanläggningen.

LM:s beslut överklagades till mark- och miljödomstolen som avslog överklagandet i dom den 27 juni 2016 i mål F 379-15. Mark- och miljödomstolens dom överklagades till Mark- och miljööverdomstolen som den 9 september 2016 beslutade att inte bevilja prövningstillstånd varvid LM:s beslut vann laga kraft.

Efter att ha återupptagit handläggningen av förrättningen och därvid bl.a. hållit ett sammanträde beslutade LM den 28 juni 2017 om omprövning i sin helhet av beslutet enligt EVL från 1956 avseende A varigenom det bl.a. beslutades att fastigheterna C-G, K-L och V och W fortsättnings-vis ska delta i denna gemensamhetsanläggning, dvs. A.

Vidare beslutade LM samma dag

- om andelstal för fördelning av kostnaderna för utförande och drift av A respektive B,
- om rätt för samfällighetsföreningens styrelse att besluta om ändring av andelstal vid vissa angivna ändrade förhållanden i den händelse respektive gemensamhetsanläggning förvaltas av en sådan förening samt
- om fördelning av förrättningskostnaderna.

Enligt LM:s beslut om fördelning av förrättningskostnaderna ska dessa fördelas mellan delägarna i de båda gemensamhetsanläggningarna enligt följande: Ett fast belopp om 2 500 kr ska tas ut per följande fastigheter: C-G, I-L, X, V, W, M-N, O, P, Q, R, T och U. Resterande förrättningskostnad ska fördelas med 4/5 till deltagande fastigheter i B och 1/5 till deltagande fastigheter i A. Denna resterande förrättningskostnad ska inom respektive gemensamhetsanläggning fördelas mellan de deltagande fastigheterna i direkt proportion till fastigheternas andelstal i anläggningen i enlighet med andelstals-längden för respektive anläggning.

LM:s beslut om fördelning av förrättningskostnaderna har nu överklagats av T S, K K och H F, ägare av fastigheten Q. Vidare har LM:s beslut om andelstal i A respektive i B överklagats av M I och A I, ägare av fastigheterna D, F och G.

YRKANDEN M.M.

T S, K K **och** H F har yrkat att beslutet om fördelning av förrättningskostnader ska ändras så att ägarna till fastigheten Q inte ska betala något.

M I **och** A I har yrkat att den del av andelstalet för fastigheten D i A som enligt LM:s beräkningar och beslut baseras

på utfart från permanentbostad ska tas bort, dvs. att fastighetens andelstal i denna gemensamhetsanläggning ska reduceras med ett belopp som motsvarar denna del av fastighetens beslutade andelstal i A. De har även yrkat att andelstalet för fastigheterna F och G i A respektive B ska reduceras till vad som är rimligt för skogsskötsel m.m. med beaktande av att virke som transporteras från dessa båda fastigheter via anslutning till Movägen vid Källehorva inte kan köras i sydlig riktning via byn Fiefall på grund av fysiska hinder.

De stöder vidare T S', K Ks och H Fs överklagande av LM:s beslut.

B J (ägare till E) har bestritt klagandenas yrkanden.

I A **och** K A (ägare till fastigheterna H, S och T), medger (är positiva till) vad som yrkas i överklagandet från T S m.fl. beträffande Q.

S H J och L-G J (ägare till fastigheten R) har medgett samtliga klagandens yrkanden i målet.

Övriga motparter i målet har inte hörts av.

T S, K K **och** H F har som grund för överklagandet anfört bl.a. följande.

Deras fastighet har inte den nytta av anläggningen i form av ordnad vägförvaltning och säkerställd rätt till utfart som anges i skälen till beslutet om kostnadsfördelning. Vägen ligger så till att de i princip aldrig använder den. Den del av vägen som går över deras fastighet håller dessutom god standard för deras eventuella transporter för lång tid framöver. De transporter som går till och från deras fastighet går på en anslutningsväg längre västerut. Deras fastighet gränsar mot allmän väg (väg 812) och har i och med detta en säkerställd rätt till utfart.

M I och A I har som grund för överklagandet avseende andelstalet för D i A anfört bl.a. följande.

När de köpte fastigheten D den 15 december 2011 hade mangårds-byggnaden stått obebodd åtskilliga år och var redan då obebodlig. Bostaden är idag en ruin och kan inte användas. Dusch och toalett är borta och elen bortkopplad. Golven i kök och vardagsrum är ruttna och kan inte beträdas utan förstärkning. Vidare är byggnaden belägen 18 meter från en öppen gödselanläggning samt en stor urinlagun vilka byggdes för ca 35 – 40 år sedan på grannfastigheten. Problem uppstod 1978 då det rann gödselvatten in under bostadshuset på D. Det finns än idag gödsel på plattan och anläggningen är intakt så inget tycks hindra från fortsatt användning, förutom brist på underhåll. Gödselstacken läcker gödsel och urin.

Bostadsbyggnaden på D har ett negativt värde.

Till styrkande av ovanstående har M I och A I åberopat foton som uppges vara tagna invändigt i byggnaden samt ett besiktningensutlåtande utfärdat av byggnadsingenjör SAR K AN. Enligt utlåtandet är bostadshuset helt otjänligt som bostad. Huset saknar elektricitet och alla eldstäder har eldningsförbud. Det saknar anslutning av färskvatten samt toalett, hygien-utrymme och avlopp. Vissa golv är rötskadade och håller inte att gå på.

Vad gäller andelstalen för F och G i A respektive B har M I och A I anfört bl.a. följande.

Virke som transporteras från fastigheterna F och G via anslutning till Movägen vid Källehorva kan inte köras i sydlig riktning via byn Fiefall på grund av fysiska hinder. Vägen mot Movägen är redan nu för brant enligt gällande normer, vägen har ett motlut på 12-13 procent jämfört med tillåtna 7 procent, och kan inte användas vid vinteravverkning. Svag mark vid en före detta mosse gör problemet

större. Nya normer och omprövning av godkänd vägstandard är dessutom på gång i närtid på grund av den nya standarden för skogsbilar med upp till 74 ton totalvikt. Detta kommer att leda till ökade krav på skogsbilvägar. På grund av dessa topografiska hinder kommer inte några åtgärder att vidtas med den befintliga vägen. I stället kommer vägen som mynnar ut på Movägen cirka 75 meter söder om fastigheten J att förlängas till de södra delarna av berörda skiften av ovan nämnda fastigheter. Förlängningen kommer att ske i tid före förnygringsavverkning 2022-2026.

Grundorsakerna till behovet av vägbygget är dels topografiska och dels ekonomiska. Fiefall är beläget drygt 200 meter över havet vilket innebär att från byn är det stora utförsbackar i alla riktningar och naturligtvis tvärtom då det gäller till byn. Vid Stångån norrut där den planerade förlängda vägen redan nu utmynnar på allmän väg via Movägen är höjden över havet 90-100 meter. Därifrån är det 100-110 meters stigning till Fiefall. Den planerade vägförlängningen kommer att göra att skogstransporter med bil kan gå i låglinje utan bränslekrävande klättring först för att sedan återgå till samma låga altitud efter utförsbackarna. Den planerade vägen innebär även kortare skotningsavstånd som minskar kostnader och markskador. Enbart bränsleförbrukningen är 30-50 gånger större per m³ virke vid skotartransport jämfört med biltransport. Ovanstående har betydelse för ekonomin.

De har inte skickat in någon ansökan om tillstånd till Skogsstyrelsen ännu. De har dock gemensamt med Skogsstyrelsen konstaterat att det inte finns några hinder, i form av till exempel naturvärden, fornminnen eller mark med dålig bärighet, att anlägga vägen. Marken i den tänkta sträckningen är självdränerad morän med mycket god bärighet. Även grannbyn söderut är intresserad att delta av topografiska orsaker såsom vinteravverkning. Inga åtgärder är planerade i övrigt enligt skogsbruksplanen som har bäring på den planerade vägen före 2022-2026.

B J har anfört bl.a. följande.

Gällande andelstal ska ligga fast. Andelstalen har bestämts av en opartisk lantmätare så sent som för ett år sedan. Det finns inga omständigheter som har förändrats sedan dess som motiverar ett ändrat andelstal. En förlängning av Is egen skogsbilväg med ett par hundra meter till ett område som saknar avverkningsbar skog motiverar inte ett ändrat andelstal och ny förrättning.

Beträffande bostadshuset på fastigheten D har förhållandena inte ändrats sedan förra förrättningen ägde rum. Den omnämnda gödselstaden används inte. Hans ladugård fanns långt före bostadshuset på D byggdes. Eventuella problem med fukt beror på dålig dränering och bristande underhåll. Han nämner vidare att byggnadsingenjör K AN är bror till M I.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har med stöd av 16 kap. 8 § fastighetsbildningslagen (1970:988), FBL, avgjort målet utan att hålla sammanträde.

Beslut om fördelning av förrättningskostnader

T S, K K och H F har överklagat LM:s beslut om fördelning av förrättningskostnaderna och yrkat att detta beslut ska ändras så att de såsom ägare av fastigheten Q inte ska betala någon del av denna kostnad. Som grund för detta har de angivit att deras fastighet inte har den nytta av gemensamhetsanläggningen, B, i form av ordnad vägförvaltning och säkerställd rätt till utfart som anges i skälen till beslutet om kostnadsfördelning. Den väg som gemensamhetsanläggningen består av ligger så till att de i princip aldrig använder den.

Enligt 29 § första stycket anläggningslagen (1973:1149), AL, ska förrättningskostnaderna, om anläggningsbeslut meddelats, fördelas mellan ägarna av de fastigheter som ska delta i anläggningen efter vad som är skäligt. Vid skälighets-

bedömningen ska enligt uttalanden i lagens förarbeten nyttan vara vägledande (prop. 1973:160 s. 243).

Genom det anläggningsbeslut LM tidigare meddelat i förrättningen, vilket - efter att bl.a. ägarna av Q överklagat detta beslut men mark- och miljödomstolen avslagit överklagandet och mark- och miljööverdomstolen inte meddelat prövningstillstånd - vunnit laga kraft den 9 september 2016, har avgjorts att fastigheten Q ska delta i gemensamhetsanläggningen B.

LM har nu i förrättningens fortsättning bl.a. beslutat om de deltagande fastigheternas andelstal i B. Enligt detta beslut har fastigheten Q påförts 24 andelar av totalt 22 628 andelar i denna gemensamhetsanläggning, vilket utgör en andel om 0,1 procent ($24 / 22\ 628 = 0,001$). Av förrättningshandlingarna, aktbilaga NO1 respektive IN4, framgår dels att LM tillämpat den s.k. tonkilometer-metoden vid andelstalsberäkningen och dels att det beslutade andelstalet för Q baseras på skogstransporter samt företagsutfart från jordbruk på en sträcka av 50 meter på den väg som B består av. Av beslutet om andelstal framgår att de andelstal som beslutats för de deltagande fastigheterna i såväl A som i B avser både kostnader för utförande och drift av respektive anläggning.

Ägarna till fastigheten Q har inte gjort gällande att andelstalet för deras fastighet är felaktigt bestämt. De har heller inte överklagat beslutet om andelstal.

Enligt LM:s beslut om fördelning av förrättningskostnaderna ska de totala förrättningskostnaderna fördelas mellan delägarna på så sätt att först ska ett fast belopp om 2 500 kr betalas per fastighet som åsatts andelstal i någon av de i förrättningen berörda gemensamhetsanläggningarna, A och B. Resterande förrättningskostnad ska därefter, med proportionerna 1/5 för A och 4/5 för B, som ett tilläggsbelopp fördelas mellan de deltagande fastigheterna i respektive gemensamhetsanläggning i direkt proportion till de

deltagande fastigheternas andelstal i gemensamhetsanläggningen. Ägarna av Q ska därmed enligt beslutet betala ett fast belopp om 2 500 kr och därutöver ett tilläggsbelopp om 0,1 procent av 4/5 av resterande förrättnings-kostnad.

Att framförallt nyttan ansetts vara avgörande för den skälighetsbedömning som ska göras enligt 29 § AL torde normalt innebära att förrättningskostnaderna i första hand bör fördelas efter de grunder/andelstal som bestämts beträffande fördelningen av kostnaderna för gemensamhetsanläggningens utförande. Enligt 15 § AL ska en fastighets andelstal för utförande av gemensamhetsanläggningen bestämmas efter vad som är skäligt med hänsyn främst till den nytta fastigheten har av anläggningen. Det är dock vanligt förekommande i praxis att man med hänsyn till att alla berörda fastigheter anses få en ”grundnytta” av att få en ordnad vägförvaltning och säkerställd utfartsrätt m.m. genom inrättandet av en gemensamhetsanläggning för väg fördelar förrättningskostnaden genom dels ett fast grundbelopp av viss storlek per deltagande fastighet varpå resterande kostnad fördelas i proportion till de deltagande fastigheternas andelstal i gemensamhetsanläggningen på så sätt som LM gjort i nu aktuell förrättning (se t.ex. mark- och miljööverdomstolens dom den 26 november 2014 i mål F 3417-14). Mark- och miljödomstolen delar LM:s uppfattning att en fördelning av förrättningskostnaden på detta sätt får anses vara skäligt i nu aktuell förrättning och att en sådan fördelning därmed står i överensstämmelse med bestämmelserna i 29 § AL.

LM har beslutat om ett gemensamt fast belopp för de båda gemensamhetsanläggningar som hanterats i förrättningen. Av LM:s beslut om andelstal och detta besluts redovisning i andelstalslängden för respektive gemensamhetsanläggning, aktbilagorna AN1 och AN2 i förrättningsakten, framgår att vissa berörda fastigheter, däribland klagandenas fastighet Q, enbart deltar och har andel i en av gemensamhetsanläggningarna medan andra fastigheter deltar och har andel i båda dessa anläggningar. Mark- och miljödomstolen anser att en sådan fördelning innebär att de fastigheter som enbart har andel i en av gemensamhetsanläggningen får betala ett oskäligt stort grundbelopp. Mot denna bakgrund anser mark- och

miljödomstolen därför att LM:s beslut om fördelning av förrättningskostnader bör ändras så att det fasta grundbelopp som LM beslutat om fördelas med hälften på vardera gemensamhetsanläggning. Beslutet bör således ändras så att var och en av fastigheterna med andelstal i A ska betala ett grundbelopp om 1 250 kr och så att var och en av fastigheterna med andelstal i B likaledes ska betala ett fast grundbelopp om 1 250 kr. Detta innebär att det fasta grundbeloppet för klagandenas fastighet, Q, sänks från 2 500 kr till 1 250 kr.

I övrigt ska LM:s beslut om fördelning av förrättningskostnader ligga fast.

Ovanstående ändring av beslutet om fördelning av förrättningskostnader ska med stöd av 16 kap. 11 § andra stycket FBL gälla för samtliga fastigheter med andelstal i A respektive B enligt LM:s beslut om andelstal.

Fastigheten D:s andelstal i A

Enligt LM:s beslut om andelstal har fastigheten D åsatts ett andelstal om 4 921, av totalt 32 794, i gemensamhetsanläggningen A. Av LM:s beräkningsunderlag, aktbilaga IN3 i förrättningsakten, framgår att av dessa 4 921 andelar baseras 2 793 andelar på ”utfart från permanentbostad”.

A I och M I har anfört att bostadsbyggnaden på D är i så dåligt skick och har sådan belägenhet i förhållande till gödselstad m.m. på grannfastigheten att byggnaden är otjänlig som bostad och därför inte under mycket lång tid använts och heller inte idag kan användas för sådant ändamål.

Enlig domstolens uppfattning har M I och A I med tillräcklig tyngd styrkt sina invändningar genom fotografier och intyg från en besiktningsman. Domstolen bedömer därmed att bostadsbyggnaden på D med ledning av vad M I och A I visat är i så dåligt skick att denna idag inte används och inte kan användas för bostadsändamål. Vad B J har anfört föranleder ingen annan bedömning. Bebyggelsen på fastigheten D kan dock antas kräva viss tillsyn. Den trafik som denna

tillsyn alstrar på vägen kan enligt domstolen skönsmässigt uppskattas till 1/20 av den trafik som alstras från en bebodd permanentbostad. Den del av andelstalet för D som baseras på bostadsbebyggelsen på fastigheten bör därmed reduceras från 2 793 till 140 ($2\ 793 / 20 = 140$). Det av LM beslutade andelstalet för D i A ska därmed reduceras till 2 268 ($4\ 921 - 2\ 793 + 140$).

Fastigheterna F:s och G:s andelstal i A och B

Frågan i denna del av målet är om det finns anledning att ändra andelstalen för fastigheterna F och G i A respektive B med anledning av den nya interna skogsbilväg M I och A I påstår sig planera inom deras fastigheter F och G och då virke från delar av dessa fastigheter enligt vad de påstår inte kan köras ut i sydlig riktning på Movägen (B) och vidare mot byn Fiefall via A.

Enligt mark- och miljödomstolens uppfattning ska de andelstal som åsätts en fastighet som utgångspunkt baseras på nuvarande och befintliga förhållanden, pågående markanvändning etc. Endast om en förändring, som kan påverka utnyttjandet av aktuell gemensamhetsanläggning är mycket nära förestående och som kan bedömas vara mer eller mindre helt säkerställd att komma till stånd, bör en sådan beaktas. Mark- och miljödomstolen anser inte att sådana förutsättningar råder beträffande den nya interna skogsbilväg inom F och G som M I och A I påstår sig planera. Andelstalen för skogstransporter från F och G bör därmed baseras på nuvarande vägnät så som skett vid LM:s beräkning av dessa andelstal. Om och när en ny intern skogsbilväg byggs, och detta föranleder ett väsentligt ändrat transportbehov för skogstransporter för F och G på den väg som ingår i A respektive B kan fastigheternas andelstal ändras genom överenskommelse enligt 43 § AL eller omprövning. Enligt anläggningsbesluten får även styrelsen i den förvaltande samfällighetsföreningen själva besluta att ändra andelstalen för en fastighet då viss trafik upphör från en fastighet. Av förrättningshandlingarna kan utläsas att A men inte B idag förvaltas av en sådan förening. Vad M I och A I anfört i

denna del föranleder därmed inte att de av LM beslutade andelstalen för F och G i A respektive B ska ändras.

M I och A I har vidare anfört att det inte går att transportera virke söderut från vissa delar av fastigheterna F och G på grund av fysiska hinder. Mark- och miljödomstolen noterar inledningsvis att i underlaget för åsatt andelstal för skogstransporter ingår även annan trafik än virkestransporter med timmerbil, t.ex. resor i samband med tillsyn och skogsskötsel, jakt m.m. Av LM:s beräkningsunderlag (aktbilagorna IN3 och IN4 i förrättnings-akten) kan vidare utläsas att LM vid dessa beräkningar utgått från att 40 procent av transportererna från skogsmarken inom vägens båtnadsområde utmed Movägen sker norrut medan resterande 60 procent av dessa transporter sker söderut mot byn Fiefall. Vad M I och A I anfört föranleder inte domstolen att göra någon annan bedömning beträffande deras fastigheter, F och G, än vad som enligt LM:s beslut gäller för övriga fastigheter med skogsmark inom vägens båtnadsområde utmed Movägen. Inte heller vad M I och A I anfört i denna del föranleder därför att de av LM beslutade andelstalen för F och G i A respektive B ska ändras.

Sammantaget ska därmed M Is och A Is överklagande beträffande av LM beslutade andelstal för fastigheterna F och G i A respektive B avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 26 mars 2020.

Cecilia Giese Hagberg

Arne Nilsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och tekniska rådet Arne Nilsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Karin Andersson.